

Prax v rámci etického monitoringu na východnom Slovensku

V dôsledku toho, že si verejnosť dostatočne neuvedomuje etický rozmer ich pôsobenia a médiá sa viac menej zameriavajú a sústreďujú vo svojej práci len na vonkajšie prejavy bez známky etických analýz a hodnotení činnosti verejných (a štátnych) inštitúcií, rozhodol sa Inštitút filozofie a etiky Filozofickej fakulty PU v Prešove v priebehu rokov 2009-2011 sledovať a analyzovať spomínané inštitúcie v regiónoch východného Slovenska (Prešovského a Košického samosprávneho kraja) na základe verejne dostupných dokumentov, správ o činnosti, informácií v tlači atď. Cieľom tohto projektu je zvýšiť záujem o riešenie etických problémov, či problémov činnosti inštitúcií a to najmä apelovaním na ich jednotlivých zástupcov, ako aj vytvorením kladného prístupu ku každoročným etickým seminárom pre pracovníkov týchto inštitúcií, ktorý bude najpodstatnejším výsledkom celého projektu. V rámci tohto projektu som ako študentka 3.ročníka Filozofickej fakulty PU odboru Etika absolvovala prax na Mestskom Úrade vo Vranove nad Topľou, kde som sa v priebehu dvoch týždňov snažila o prieskum názorov klientov a zamestnancov formou dotazníkov; výskum regionálnej tlače; analýzu fungovania konkrétneho úradu týkajúcich sa etických a morálnych aspektov fungovania verejnej správy; ako aj analýzou etických kódexov jednotlivých inštitúcií. Prístup zo strany zamestnancov a klientov bol voči mne a voči vyplneniu daných dotazníkov ústretový a lojálny. Zamestnanci vo väčšine prípadov odpovedali v daných veciach kladne až na menšie nezhody v názoroch, kedy bolo z ich strany vyčítané klientom to, že sú občas arogantní a neslušne si vyžadujú pozornosť k svojej osobe. Dôraz by som v tomto prípade kládla na to, že hoci zamestnanci vedia o existencii etických pravidiel, noriem a regulátorov, ktoré aj dodržujú, ale sami si už nie sú až takí istí akoby riešili konflikty, či už vo vzťahu medzi spolupracovníkmi alebo klientmi. Aj napriek tomu, že sa väčšina z nich nestretla počas svojho pôsobenia na úrade s etickými dilemami a nemá ani dostatočné informácie o ich prípadných riešeniach, väčšina z nich odpovedala kladne v tom, že sa zamýšľa nad etickými otázkami. V rámci tejto inštitúcie nemožno vo väčšej miere ani čo vyčítať, pretože sa nepotvrdilo ani „rodinkárstvo“, ale ani vyžadovanie úplatkov, či už zo strany zamestnancov alebo riadiacich pracovníkov. V tomto prípade som si všimla aj celkový kladný, prajný a ústretový vzťah medzi samotnými zamestnancami. Za najpozitívnejšou skutočnosť považujem to, že ako jedna z mála na východnom Slovensku má práve táto inštitúcia etický kódex, ale aj záujem o ďalšie vzdelávanie v tejto oblasti, ktorý je podľa mňa potrebný. V dnešnej dobe sa práve prostredníctvom masmediálnych prostriedkov dokážu efektívnejšie dostať otázky potreby etiky nášho každodenného života ku konzumnej spoločnosti, a tým si tú potrebu dokážeme aj uvedomovať. A práve tu sa vyžaduje väčší záujem zo strany regionálnych novín, o problematiku týkajúcu sa etiky, etických kódexov a celkových vzťahov, ktoré vznikajú vo verejnej správe. Dúfam, že tento projekt splní svoje očakávania a dopomôže nám ľuďom nájsť to „skryté ľudské v nás“.

Katarína Tomkovičová